
Kunnon kylät 2013–2014

Hankesuunnitelma

Ylöjärven kaupunki

Sisällys

1	Hakija.....	1
2	Hankkeen yleiskuvaus.....	1
2.1	Lähtötilanne.....	1
2.2	Hankkeen tarve.....	1
2.3	Hankkeen kohderyhmä.....	2
3	Toteutusaika.....	2
4	Hankkeen tavoitteet.....	2
5	Toimenpiteet.....	3
5.1	Tiedotus.....	4
6	Tulokset.....	4
7	Yhteistyötahot.....	4
8	Kustannusarvio.....	4
9	Rahoitussuunnitelma.....	5
10	Hankeryhmä.....	5

1 Hakija

Ylöjärven maaseudun kehittämislautakunta, PL 22, 33471 Ylöjärvi
Pirkko Tahlo
Ylöjärven kaupunki
Puh (03) 03 565 30020
Sähköposti: pirkko.tahlo@ylojarvi.fi

Hankkeen hakijana on Ylöjärven kaupungin maaseudun kehittämislautakunta. Maaseudun kehittämislautakunnan toiminta lakkaa 1.1.2013 alkaen, jonka jälkeen hankkeen hallinnointi siirtyy 1.1.2013 aloittavalle asukaslautakunnalle.

2 Hankkeen yleiskuvaus

2.1 Lähtötilanne

Kunnon kylät -hankkeen tarve on ilmennyt vuosina 2010–2012 toteutetun Samassa veneessä yhdessä eteenpäin -hankkeen (SVYE-hanke) aikana. SVYE-hankkeen keskeisenä toimenpiteenä oli laatia Ylöjärven Maaseudun kehittämissuunnitelma Kylien tahtotila 2010–2012 (liite 1). Maaseudun kehittämissuunnitelmaa laatiessa kyläläisten mielipiteitä on kuultu kattavasti ja siitä käy ilmi kyläläisten toiveet oman elinympäristönsä kehittämiseksi. Maaseudun kehittämissuunnitelmaan on koottu teemoittain konkreettisia toimenpide-ehdotuksia Ylöjärven kylien suunnitelmalliseen kehittämiseen.

Maaseudun kehittämissuunnitelmassa korostuu kyläläisten ja kaupungin toimijoiden välisen vuorovaikutuksen ja lähidemokratian tarve. Ylöjärven kaupunki haluaa panostaa lähidemokratian toteutumiseen ja onkin päättänyt asukaslautakunnan perustamisesta. Asukaslautakunta on ideaalinen toteuttaja Ylöjärven maaseudun ja kylätoiminnan kehittämiseen ja Kunnon kylät -hanke toimii konkreettisena kehittämisvälineenä. Hankkeen nimi Kunnon kylät pohjautuu Ylöjärven kaupungin visioon ”Ylöjärvi 2020 – Hyvässä kunnossa”.

SVYE-hanke järjesti 21.8.2012 Kylien tapaamisen, johon osallistui yhteensä 13 kylätoimintaa toteuttavaa yhdistystä. Tapaamisessa pohdittiin, miten Ylöjärven kyliä ja maaseutua tulisi kehittää SVYE-hankkeen jälkeen. Kylien edustajien yksimielinen päätös oli, että SVYE-hankkeen jälkeen tarvitaan uusi hanke, joka lähtee käytännössä toteuttamaan Maaseudun kehittämissuunnitelmassa asetettuja tavoitteita ja toimenpiteitä.

2.2 Hankkeen tarve

Hankkeeseen palkattava työtekijä edistää kylien ja kaupungin vuorovaikutusta sekä Maaseudun kehittämissuunnitelmassa määriteltyjen tavoitteiden toteuttamista. Ylöjärvi on kuntaliitoskaupunki, jossa hyvin erityyppiset kunnat ovat muodostaneet liitoksen. Viljakkala liittyi Ylöjärveen vuonna 2007 ja Kuru vuonna 2009. Kanta-Ylöjärven alueeseen vaikuttaa voimakkaasti Tampereen läheisyys ja alue on muuttovoittoista. Kurun alue taas on hyvin harvaan asuttua ja asukkaiden identiteetti poikkeaa paljon lähempänä Tamperetta asuvista.

Hankkeen avulla voidaan voimistaa Ylöjärven asukkaiden yhteenkuuluvuutta edistämällä kaupunginosien välistä yhteistyötä. Kuntaliitokset tulevat jatkossa yleistymään ja tässä hankkeessa kartoitetaan, mitä keinoja kylätoiminta tarjoaa kuntaliitoskuntien asukkaiden sopeutumisen tueksi.

Hankkeella etsitään myös keinoja sille, miten kylät voivat toimia vielä nykyistä parempana voimavarana kaupungille.

2.3 Hankkeen kohderyhmä

Hankkeen kohderyhmänä ovat kaikki Ylöjärven vakituiset ja vapaa-ajanasukkaat sekä yhdistykset ja seurakunnat. Ylöjärvellä on paljon aktiivisia yhdistyksiä, jotka toimivat kylien ja elinalueensa kehittämisen hyväksi. Aktiiviset yhdistykset ovat elinehto toimivan kylätoiminnan toteutukselle, joten hanke toimii tiiviissä yhteistyössä yhdistysten kanssa. Hankkeen kohderyhmää ei rajata, koska hankkeen tavoitteena on lisätä yhteistyötä alueen kehittämisessä ja kaikkien halukkaiden, niin yksityisten, yhdistysten kuin virkamiestenkin, aktivoituminen on hyvin tervetullutta.

3 Toteutusaika

Hanke toteutetaan aikavälillä 1.2.2013–30.6.2014. Hanke aloitetaan mahdollisimman katkeamattomasti SVYE-hankkeen päättymisen jälkeen ja se toteutetaan ohjelmakauden päättymisen asettamissa rajoissa.

4 Hankkeen tavoitteet

Hankkeen tavoitteena on:

1. **Voimistaa asukkaiden yhteistyötä ja yhteisöllisyyttä**
2. **Vakiinnuttaa kylien välinen yhteistyö ja edistää lähidemokratian toteutumista**
3. **Aktivoida asukkaita osallistumaan asuinympäristönsä kehittämiseen ja yhteistoimintaan**
4. **Jatkaa Maaseudun kehittämissuunnitelman toimenpide-ehdotusten toteuttamista**

Hankkeen tavoitteena on voimistaa yhteistyötä ja yhteisöllisyyttä. Liitoskuntana Ylöjärvi haluaa panostaa asukkaidensa tasavertaisuuden tunteen kokemukseen lisäämällä kaupungin ja asukkaiden yhteistyötä, tukemalla alueellisia erityispiirteitä ja samalla voimistamalla asukkaiden yhteenkuuluvuutta ylöjärveläisenä. Tavoitteena on tasavertaisuuden tunne asukkaiden välillä asuinpaikasta riippumatta.

Tavoitteena on vakiinnuttaa kylien välinen yhteistyö. Yhteistyön tavoitteena on muun muassa, voimistaa yhteisöllisyyttä, vaihtaa kokemuksia hyväksi todetuista toimintamalleista sekä helpottaa kylien vuorovaikusta julkishallinnon kanssa ja näin lisätä lähidemokratian toteutumista.

Tavoitteena on aktivoida asukkaita asuinympäristönsä kehittämiseen yhteistoiminnalla. Ongelmana kylätoiminnassa on usein se, että toiminnan taustalla oleva pieni ydinjoukko ylikuormittuu. Toimintaan halutaan aktivoida erityisesti asukkaita, jotka voivat myös itse ammentaa voimavaroja yhteistoiminnasta. Erityisesti panostetaan vanhusten ja nuorten osallistamiseen. Tuomalla nuoret mukaan halutaan turvata kylätoiminnan jatkuvuus. Kylätoimintaan osallistuminen kasvattaa nuorista vastuullisia, elinympäristönsä kehittämiseen ja yhteisöllisyyteen tähtäviä aikuisia.

Hankkeen konkreettisimpana tavoitteena on jatkaa Maaseudun kehittämissuunnitelman toimenpiteiden toteuttamista ja pitää kehittämissuunnitelma ajankohtaisena ja ajantasaisena.

5 Toimenpiteet

Hankkeella luodaan pysyvät toimintamallit kylien väliseen yhteistyöhön asuinympäristön ja kylätoiminnan kehittämiseksi. Parasta toimintamallia kylien yhteistyölle etsitään hankkeen järjestämissä kylien tapaamisissa, joihin kutsutaan edustajia kaikista Ylöjärven kylä-, asukas- ja omakotiyhdistyksistä sekä vastaavaa toimintaa harjoittavista yhdistyksistä ja seuroista. Kokouksiin kutsutaan myös kaupungin edustajia. Kokoukset toteutetaan kiertävinä, jolloin Ylöjärven koko alue ja eri kylät tulevat kylien edustajille tutuiksi.

SYVE-hankkeen aikana suosituiksi ja yhteisöllisyyttä voimistaviksi tapahtumiksi osoittautuneita kyläkirpparisuunnistuksia järjestetään useilla eri kylillä yhteistyössä kylätoimijoiden kanssa. Hanke tukee lasten osallistumista talkoisiin lahjoittamalla yllätyspalkinnon kaikille kyläkirpparisuunnistuksessa omaa kirppariöpöytää pitävillä lapsille.

Hanke tukee tarvittaessa myös muita talkootapahtumia sponsoroimalla lapsille ja nuorille palkkioita osallistumisesta oman yhteisön kehittämiseen. Hanke tekee muutakin yhteistyötä koulujen ja iltapäivätoiminnan kanssa lasten osallistumisen edistämiseksi.

Järjestetään kyläpäivä yhteistyössä kylätoimijoiden kanssa vähintään vuosittain. Kaupungin edustajia osallistuu kyläpäiviin esimerkiksi teemoittain (liikuntapalvelut, tekniset palvelut jne.). Järjestetään bussikiertoja, jotta asukkaat voivat tutustua kaupungin kyliin ja tavata kyläläisiä. Tarpeen vaatiessa järjestetään infotilaisuuksia ja seminaareja kylille ajankohtaisista aiheista. Hanketyöntekijä tukee kyläläisiä ajankohtaisissa asioissa ja toimii linkkinä eri toimijoiden välillä.

Hankkeen aikana kyläfacebook-sivuja kehitetään toimivaksi foorumiksi. Lisäksi perustetaan tapahtumarekisteri päällekkäisten kylätapahtumien välttämiseksi.

Hankkeen tavoitteena on toteuttaa Maaseudun kehittämissuunnitelmaa, näin ollen suuri osa toimenpiteistä on listattu kehittämissuunnitelmassa.

Esimerkkejä Maaseudun kehittämissuunnitelman toimenpide-ehdotuksista:

- Kyläsihteeri avustaa hankeideoiden eteenpäin viemisessä, suunnittelussa ja paperitöissä.
- Kyliä tulee kannustaa laatimaan kylien omat turvallisuussuunnitelmat.
- Listataan lähiliikuntapaikat ja kehitetään niiden palveluja. Huolehditaan siitä, että jokaisella kylällä on oma lähiliikuntapaikka.
- Kyläsihteeri kartoittaa leikkikenttähankkeisiin halukkaat kylät ja yhdistykset ja avustaa rahoituksen hakemisessa. Leikkikenttien yhteyteen voi rakentaa myös lähiliikuntapaikkoja.
- Kyläsihteeri kartoittaa kylien kiinnostuksen nuorisotoiminnan järjestämiseen kaupungin avustusmallilla ja avustaa toiminnan aloittamisessa.
- Kehitetään metsästys- ja kalastusmatkailua. Yhteistyökumppaniksi voi hakea esimerkiksi Metsähallitusta tai kalastuskuntia. Kyläsihteeri selvittää jo toimivat eräoppaat sekä kartoittaa halukkuuden uusiksi yrittäjiksi.

Hankkeen käytännön toteutuksen, hankehallinnon ja -raportoinnin hoitaa hanketyöntekijä.

5.1. Tiedotus

Hankkeen tiedotuskanavina on sähköpostitiedotus yhdistyksille sekä kaupungin edustajille. Lisäksi pyritään samaan artikkeleja paikallislehtiin ja laitetaan lehti-ilmoituksia. Tarvittaessa kylätoimijoita lähestytään kirjeitse. Hanketyöntekijä tiedottaa hankkeesta aktiivisesti kylien omalla Facebook-sivulla. Hankkeen tapahtumista laitetaan ilmoitukset ilmaisiin tapahtumakalentereihin, kuten Ylöjärven kaupungin omaan tapahtumakalenteriin, sekä tarpeen mukaan kylien ilmoitustauluille.

6 Tulokset

1. Ylöjärven kaupunki kokee kylät voimavarakseen.
2. Ylöjärven kylien väliselle yhteistyölle on löydetty vakiintunut ja johdonmukainen toimintamuoto.
3. Kylien edustajisto osallistuu aktiivisesti asukaslautakunnan toimintaan ja antaa asiantuntijalausuntoja.
4. Maaseudun kehittämissuunnitelman toimenpide-ehdotuksia on laitettu täytäntöön ja suunnitelmaa on päivitetty.
5. Kyläyhdistysten toimintaan osallistuvien määrä on kasvanut ja nuorten sekä lasten aktiivisuus on lisääntynyt. Hanke on edistänyt syrjäytymisen ehkäisemistä kylillä.
6. Kyläkirpparisuunnistukset ja kyläpäivät ovat vakiintunut osa Ylöjärven tapahtumatarjontaa.

7 Yhteistyötahot

Yhteistyötahoja ovat Ylöjärven kaupungin eri hallintokunnat sekä hankkeeseen sitoutuneet yhdistykset. Hankkeen omarahoitusosuuden kattamiseen alustavasti sitoutuneet yhdistykset on esitetty liitteessä 2. Hankkeen omarahoitusosuudesta osa katetaan keräämällä rahaa sponsoreilta.

8 Kustannusarvio

Vuosittainen kustannusarvio	2013	2014	Yhteensä
Palkkauskulut	25 000	16 700	41 700
Ostopalvelut ja palkkiot	500	250	750
Vuokrat	2800	1800	4 600
Kokouspalkkiot	1400	800	2 200
Kotimaan matkakulut	1400	750	2 150
Muut kustannukset	5 900	4 700	10 600
Toimistokulut	2700	1800	4 500
Kehittämissuunnitelman päivitys		800	800
Tiedotuskulut	700	400	1 100
Tarjoilut	700	400	1 100
Lasten/nuorten palkitseminen	300	100	400
Kiertoajelut	700	700	1 400
Muut kulut	800	500	1 300
Vastikkeetta hankkeen hyväksi tehty työ	1000	500	1 500
Kokonaiskustannukset	38 000	25 500	63 500
Hankkeen tulot			
Kustannusarvio (ilman tuloja)	38 000	25 500	63 500

9 Rahoitussuunnitelma

Alla olevassa taulukossa on esitetty rahoituksen arvioitu jakautuminen hankevuosille. Kokonaiskustannuksissa on sisällä hankkeelle vastikkeetta tehtyä työtä 1500 euron edestä. Tämä osuus kuuluu omarahoituksen osaan ”Yhdistykset”. Yhdistykset tekevät hankkeelle talkoita kyläkirpparaisuunnistuksissa ja kyläpäivissä sekä keräävät sponsorirahoitusta talkootyönä. Talkoosuuden jälkeen yhdistyksille jää maksettavaksi yhteensä 2310 euroa.

Sponsorirahan osuus rahoituksesta on arvioitu. Sponsoreilta saadun summan alittuessa/ylittyessä muuttuvat omarahoituksesta vastaavien tahojen väliset prosenttiosuudet niin, että yhteensä katetaan 10 % kokonaiskustannuksista.

		2013	2014	Yhteensä
Kantri ry	90 %	34200	22950	57150
Omarahoitus	10 %	3800	2550	6350
Sponsorit	40 %	1520	1020	2540
Yhdistykset	60 %	2280	1530	3810
Kokonaisrahoitus	100 %	38000	25500	63500

10 Hankeryhmä

Kantri ry:n edustaja
 3 edustajaa kyliltä
 3 edustajaa kaupungilta
 (ELY-keskuksen edustaja?)

Ketä tähän valitaan??